

156

ZÁKON

ze dne 12. června 1998

**o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích
a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd
(zákon o hnojivech)**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon stanoví podmínky pro uvádění do oběhu a pro používání hnojiv, statkových hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů, pro agrochemické zkoušení zemědělských půd, zjišťování půdních vlastností lesních pozemků, jakož i působnost orgánů odborného dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem včetně oprávnění ukládat sankce.

(2) Tento zákon se nevztahuje na

- a) hnojiva, pomocné půdní látky, pomocné rostlinné přípravky a substráty, které jsou určeny výhradně pro vývoz a jsou takto zřetelně označeny,
- b) hnojiva, pomocné půdní látky, pomocné rostlinné přípravky a substráty poskytované v množství nezbytném pro účely výzkumu, vývoje a pokusnictví,
- c) hnojiva určená k použití jako suroviny k dalšímu zpracování,
- d) směsi hnojiv.

(3) Ustanovení tohoto zákona se použijí na statková hnojiva jen tehdy, je-li to v nich výslovně uvedeno a v rozsahu jimi stanoveném.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) hnojivem látka obsahující živiny pro výživu kulturních rostlin a lesních dřevin, pro udržení nebo zlepšení půdní úrodnosti a pro příznivé ovlivnění výnosu či kvality produkce,
- b) statkovým hnojivem hnůj, hnojuvka, močůvka, kejda, sláma, jakož i jiné zbytky rostlinného původu vznikající v zemědělské prvovýrobě, nejsou-li dále upravovány,

- c) pomocnou půdní látkou látka bez účinného množství živin, která půdu biologicky, chemicky nebo fyzikálně ovlivňuje, zlepšuje její stav nebo zvyšuje účinnost hnojiv,
- d) pomocným rostlinným přípravkem látka bez účinného množství živin, která jinak příznivě ovlivňuje vývoj kulturních rostlin nebo kvalitu rostlinných produktů,
- e) substrátem látka sloužící k zakořeňování a pěstování rostlin; substrátem je zejména rašelina, zemina nebo jejich směsi,
- f) uváděním do oběhu nabízení k prodeji a prodej hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů a jejich skladování za účelem prodeje,
- g) půdní úrodností schopnost půdy umožňovat rostlinám růst, vývoj a dosažení žádoucího výnosu, kvality a nezávadnosti produkce,
- h) rizikovým prvkem nebo rizikovou látkou prvek nebo látka, jež mohou nepříznivě ovlivnit vlastnosti půdy nebo kvalitu produkce nebo potravní řetězec,
- i) typem hnojiva hnojivo se stanoveným obsahem živin a se shodnou formou a rozpustností živin,
- j) směsí hnojiv výrobek vzniklý mechanickým smísením již registrovaných hnojiv.

§ 3

Uvádění hnojiv do oběhu

(1) Do oběhu smějí výrobci,¹⁾ dovozci,¹⁾²⁾ a dodavatelé¹⁾ uvádět pouze hnojiva, která

- a) jsou registrována podle tohoto zákona,
- b) neohrožují úrodnost půdy ani zdraví lidí nebo zvířat,
- c) nepoškozují životní prostředí [odstavec 2 písm. c)],
- d) splňují požadavky na jejich označování, balení a skladování, stanovené tímto zákonem,
- e) nejsou znehodnocena.

¹⁾ § 2 odst. 1 písm. c) až e) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ § 107 a násl. zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 113/1997 Sb.

(2) Do oběhu je nepřipustné uvést hnojivo nebo statkové hnojivo

- a) neoznačené,
- b) označené nepravdivými nebo klamavými údaji,³⁾
- c) u něhož obsah rizikových prvků nebo rizikových látek je vyšší, než stanoví vyhláška.

Na statkové hnojivo se ustanovení písmene a) nevztahuje, pokud je dodáváno výrobcem přímo spotřebiteli a tento na označení netrvá.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí pro pomocné půdní látky, pomocné rostlinné přípravky a substráty (dále jen „pomocné látky“) obdobně.

(4) Od hodnot chemických a fyzikálních vlastností hnojiva uvedených v rozhodnutí o registraci hnojiva [§ 5 odst. 1 písm. c)] a v označení obsahu živin, jejich formy a rozpustnosti [§ 7 odst. 1 písm. c)] jsou přípustné odchylky v rozsahu stanoveném vyhláškou. Pro hodnoty údajů uvedené jako maximální, minimální nebo jako rozmezí hodnot nejsou odchylky povoleny. Rozsah odchylek je stanoven tak, aby zohlednil neovlivnitelné chyby vznikající při výrobě hnojiva, při odběru nebo chemickém rozboru kontrolního vzorku.

(5) Ministerstvo zemědělství (dále jen „ministerstvo“) stanoví vyhláškou rizikové prvky a rizikové látky, jejich limitní hodnoty pro jednotlivé skupiny hnojiv, statková hnojiva a pomocné látky, jakož i přípustné odchylky.

§ 4

Registrace hnojiv

(1) O registraci hnojiva rozhoduje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ústav“) na základě žádosti výrobce¹⁾ nebo dovozce,¹⁾²⁾ kteří jsou oprávněni k podnikání podle zvláštních předpisů⁴⁾ a mají bydliště, jde-li o osobu fyzickou, nebo sídlo, jde-li o osobu právnickou, na území České republiky (dále jen „žadatel“).

(2) Žádost o registraci hnojiva obsahuje

- a) jméno, příjmení (dále jen „jméno“) a bydliště žadatele, případně identifikační číslo, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, sídlo, případně právní formu podnikání a identifikační číslo, jde-li o právnickou osobu,
- b) údaje o výrobcí v rozsahu písmene a), je-li žadatelem dovozce,

- c) obchodní název hnojiva, jeho druh, popřípadě i typ,
- d) obsah jednotlivých součástí hnojiva, včetně obsahu rizikových prvků a rizikových látek; u živin též jejich formu a rozpustnost,
- e) zrnitost a jemnost mletí hnojiva,
- f) hmotnost hnojiva, popřípadě objem,
- g) rozsah a způsob použití hnojiva a podmínky jeho skladování,
- h) popis výrobního postupu včetně výčtu surovin použitých k výrobě hnojiva,
- i) potvrzení příslušné pověřené osoby o tom, že se nejedná o výbušninu podle zvláštního předpisu,⁵⁾ jde-li o hnojivo obsahující dusičnan amonný.

(3) Při podání žádosti musí žadatel uhradit správní poplatek podle zvláštního předpisu.⁶⁾ Žadatel je povinen poskytnout ústav potřebné vzorky hnojiva či umožnit jejich odběr a poskytnout další podklady a informace nezbytné pro registrační řízení.

(4) Splňuje-li hnojivo požadavky stanovené tímto zákonem a odpovídá-li typu uvedenému ve vyhlášce, ústav vydá rozhodnutí o registraci nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy mu byla žádost doručena.

(5) Neodpovídá-li hnojivo typu uvedenému ve vyhlášce, provede ústav přezkoušení jeho vlastností biologickými zkouškami a testy (dále jen „přezkoušení“); o nezbytnosti přezkoušení hnojiva ústav žadatele uvědomí.⁷⁾

(6) Ústav rozhodne o žádosti nejpozději

- a) do 6 měsíců, pokud registrační řízení nevyžaduje provedení biologických zkoušek,
- b) do 12 měsíců, pokud je nezbytné provedení biologických zkoušek ve skleníku nebo v hale,
- c) do 36 měsíců, pokud je nezbytné provedení biologických zkoušek na poli,

ode dne doručení žádosti.

(7) Ústav může uznat výsledek přezkoušení provedeného jinými odbornými pracovišti, včetně těch, která mají sídlo mimo území České republiky, a od vlastního přezkoušení upustit.

(8) Náklady za odborné úkony spojené s registračním řízením hradí žadatel.

(9) Ustanovení odstavců 1 až 8 platí pro pomocné

³⁾ § 46 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

§ 8 zákona č. 634/1992 Sb.

⁴⁾ § 2 zákona č. 513/1991 Sb.

⁵⁾ § 21 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ § 49 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

látky obdobně s tím, že vždy se provádí přezkoušení jejich vlastností.

(10) Ministerstvo stanoví vyhláškou typy hnojiv, závazné postupy pro odběr vzorků hnojiv, pomocných látek a statkových hnojiv a pro provádění chemických rozborů, biologických zkoušek a testů.

§ 5

Rozhodnutí o registraci

(1) Ústav vydá rozhodnutí o registraci hnojiva, jsou-li splněny požadavky tohoto zákona. Nejsou-li tyto požadavky splněny, a to ani ve lhůtě uvedené ve výzvě k doplnění žádosti, ústav žádost o registraci zamítne. Rozhodnutí o registraci obsahuje

- a) název hnojiva,
- b) číslo rozhodnutí o jeho registraci,
- c) hodnoty chemických a fyzikálních vlastností hnojiva,
- d) rozsah a způsob použití hnojiv včetně omezení použití hnojiva pro směsi hnojiv,
- e) omezení při uvádění do oběhu a při používání, způsob balení a varovná označení, jsou-li nezbytná pro zajištění ochrany lidí, zvířat a životního prostředí,
- f) dobu platnosti rozhodnutí.

(2) Rozhodnutí o registraci hnojiva platí 5 let ode dne nabytí právní moci, není-li v rozhodnutí stanovena doba kratší; stanovení takové kratší doby v rozhodnutí o registraci musí být odůvodněno.

(3) Osoba, již bylo vydáno rozhodnutí o registraci hnojiva, může požádat ústav o prodloužení platnosti rozhodnutí. Žádost musí být doručena ústavu nejpozději 6 měsíců přede dnem, kdy má platnost rozhodnutí skončit. Platnost rozhodnutí o registraci hnojiva lze prodloužit nejvýše o 5 let, a to i opakovaně. Pro řízení o prodloužení platnosti rozhodnutí o registraci platí § 4 a ustanovení odstavců 1 a 2 obdobně.

(4) Ústav zruší rozhodnutím registraci hnojiva

- a) na písemnou žádost výrobce¹⁾ nebo dovozce,¹⁾²⁾
- b) zjistí-li při výkonu odborného dozoru porušení povinností stanovených v § 3.

(5) Jestliže uplynula doba platnosti rozhodnutí o registraci nebo došlo ke zrušení registrace na písemnou žádost podle odstavce 4 písm. a), může být hnojivo uváděno do oběhu pouze po dobu jeho použitelnosti. Dobu použitelnosti může ústav na žádost výrobce,¹⁾ dovozce¹⁾²⁾ nebo dodavatele¹⁾ prodloužit.

(6) Jestliže rozhodnutí o zrušení registrace hnojiva bylo vydáno podle odstavce 4 písm. b), nesmí být takové hnojivo ode dne nabytí právní moci rozhodnutí uváděno do oběhu. V rozhodnutí o zrušení registrace se zároveň stanoví, zda hnojivo musí být zneškodněno podle zvláštních předpisů⁸⁾ nebo staženo z oběhu osobou, již bylo rozhodnutí o registraci vydáno.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 platí pro pomocné látky obdobně.

§ 6

Registr hnojiv a zveřejnění registrace

(1) Registrovaná hnojiva se zapisují do registru hnojiv (dále jen „registr“), který vede ústav.

(2) Do registru se zapisují údaje týkající se hnojiva podle § 4 odst. 2 s výjimkou údajů o výrobním postupu a použitých surovinách podle § 4 odst. 2 písm. h).

(3) Seznam registrovaných hnojiv s uvedením údajů podle § 4 odst. 2 písm. a) až c) u každého hnojiva zveřejňuje ministerstvo, a to vždy k 1. lednu kalendářního roku ve Věstníku Ministerstva zemědělství České republiky.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí pro pomocné látky obdobně.

§ 7

Označování a balení hnojiv a pomocných látek

(1) Osoba, která uvádí hnojivo do oběhu, je povinna v jeho označení uvést

- a) údaj o výrobci¹⁾ včetně zahraničního výrobce a o dodavateli,¹⁾ a to uvedením jména, popřípadě obchodního jména a místa podnikání, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodního jména a sídla, jde-li o právnickou osobu,
- b) název hnojiva a číslo rozhodnutí o jeho registraci; odpovídá-li hnojivo typu uvedenému v prováděcím předpise, též typ hnojiva,
- c) údaje uvedené v § 4 odst. 2 písm. d),
- d) zrnitostní složení, stálost kapalin, mrazuvzdornost a specifické požadavky pro skladování a aplikaci,
- e) varovná označení a informace pro manipulaci a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti lidí a k ochra-

⁸⁾ Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech.

ně životního prostředí a další údaje podle zvláštních předpisů,⁹⁾

- f) rozsah a způsob použití, popřípadě návod k použití,
- g) hmotnost nebo objem obalové jednotky či dodávky,
- h) dobu použitelnosti, datum výroby a číslo výrobní šarže.

(2) Není dovoleno uvádět údaje označující hnojivo výrazy jako „ekologické“ nebo „biologické“, a to ani použitím zkratk „eko“ nebo „bio“.

(3) Označení hnojiva musí být v českém jazyce a musí být trvale čitelné.

(4) U volně ložených hnojiv musí být stanovené označení uvedeno v dokladech k nim se vztahujících.

(5) Hnojiva mimo volně ložených se musí balit do obalů umožňujících jejich manipulaci a spolehlivé a bezpečné skladování. Obaly musí umožňovat další využití nebo zneškodnění.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 platí pro pomocné látky obdobně. Na statková hnojiva se s výjimkou odstavce 1 písm. b) a h) tato ustanovení vztahují jen tehdy, pokud jsou jejich výrobcem dodávána jinému než spotřebiteli.

(7) Pro přepravu hnojiv a pomocných látek platí zvláštní předpisy.¹⁰⁾

(8) Ministerstvo stanoví podrobnosti o označování a balení hnojiv a pomocných látek vyhláškou.

§ 8

Skladování

(1) Fyzické osoby, které provozují zemědělskou nebo lesní výrobu a jsou zapsány do evidence podle zvláštního předpisu,¹¹⁾ nebo právnické osoby, které provozují zemědělskou nebo lesní výrobu podnikatelsky⁴⁾ (dále jen „podnikatel v zemědělství“), výrobci,¹⁾ dovozci¹⁾⁻²⁾ nebo dodavatelé,¹⁾ a kteří skladují hnojiva, jsou povinni

- a) hnojiva uskladnit odděleně a označit je trvale čitelným způsobem,

- b) zajistit, aby nedošlo ke smísení hnojiva s jinými látkami,

- c) průběžně vést dokladovou evidenci o příjmu, výdeji a množství skladovaných hnojiv.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí pro pomocné látky obdobně.

(3) Statková hnojiva musí být skladována tak, aby nemohlo dojít ke znečištění vody. Do statkových hnojiv nesmějí být vnášeny rizikové prvky nebo rizikové látky, které by mohly narušit vývoj kulturních rostlin nebo ohrozit potravní řetězec.

(4) Ministerstvo stanoví podrobnosti o skladování hnojiv a statkových hnojiv vyhláškou.

§ 9

Používání hnojiv, statkových hnojiv a pomocných látek

(1) Podnikatelé v zemědělství jsou povinni používat hnojiva včetně statkových hnojiv a pomocné látky způsobem stanoveným tímto zákonem.

(2) Hnojiva a statková hnojiva nesmějí být používána na zemědělské půdě

- a) je-li to zakázáno zvláštními předpisy¹²⁾ nebo rozhodnutím příslušného orgánu podle nich vydaného,
- b) na půdě přesycené vodou, pokryté vrstvou sněhu vyšší než 5 cm nebo promrzlé do hloubky více než 8 cm,
- c) způsobem ohrožujícím okolí hnojeného pozemku.

(3) Lesní pozemky nelze hnojit, je-li to zakázáno zvláštními předpisy.¹²⁾

(4) Podnikatelé v zemědělství a vlastníci lesních pozemků jsou povinni soustavně a řádně vést evidenci o hnojivech včetně statkových hnojiv a o pomocných látkách použitých na zemědělské půdě a lesních pozemcích.

(5) Evidence podle odstavce 4 se vede o množství, druhu a době použití hnojiv podle jednotlivých pozemků, kultur a let a uchovává se nejméně 7 let. Na požádání orgánu odborného dozoru jsou podnikatelé

⁹⁾ Např. zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, § 9 a násl. zákona č. 634/1992 Sb., nařízení vlády č. 192/1988 Sb., o jechdch a některých jiných látkách škodlivých zdraví, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Např. vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 64/1987 Sb., o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR).

¹¹⁾ § 12a až 12e zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění zákona č. 219/1991 Sb.

¹²⁾ Např. zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 16 odst. 2 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1966 Sb., vyhláška č. 26/1972 Sb., o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů.

v zemědělství a vlastníci lesních pozemků povinni evidenci předložit a umožnit ověření v ní uvedených údajů.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob používání hnojiv, statkových hnojiv a pomocných látek na zemědělské půdě a lesních pozemcích a způsob vedení evidence o jejich použití.

§ 10

Agrochemické zkoušení zemědělských půd

(1) Agrochemické zkoušení zemědělských půd je pravidelné zjišťování vybraných parametrů půdní úrodnosti v důsledku používání hnojiv, statkových hnojiv a pomocných látek s cílem usměrňovat jejich používání; provádí se v šestiletých intervalech a zahrnuje odběr vzorků půd, jejich chemický rozbor a vyhodnocení výsledků těchto rozborů. Ministerstvo stanoví vyhláškou z důvodu ochrany vstupu nežádoucích látek do potravního řetězce rizikové prvky a rizikové látky, sledované ústavem při agrochemickém zkoušení zemědělských půd, rozsah a způsob jejich sledování.

(2) Odběr vzorků půd a jejich chemické rozborů provádí osoba pověřená ústavem. Žádost o vydání pověření obsahuje

- a) jméno osoby, která má být pověřena, místo výkonu činnosti a bydliště, jde-li o osobu fyzickou, nebo obchodní jméno a sídlo, jde-li o osobu právnickou,
- b) údaje o technickém vybavení,
- c) údaje o vzdělání odborných pracovníků,
- d) rozsah činnosti, o jejíž povolení se žádá.

(3) Ústav vydá pověření podle odstavce 2, jestliže

- a) technické vybavení odpovídá předpokládanému druhu a rozsahu činnosti, o niž se žádá,
- b) laboratorní zkoušky budou provádět osoby nejméně s úplným středním odborným vzděláním zemědělského, chemického nebo biologického zaměření,
- c) výsledky ověřovacích laboratorních zkoušek zajišťovaných ústavem byly shledány v rozmezí tolerancí stanovených technickými normami.

(4) Pověření se vydává na dobu jednoho roku; na jeho vydání se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.¹³⁾ Ústav může pověření odejmout, jestliže se změnila podmínky, za nichž bylo uděleno, a dále porušil-li pověřená osoba ustanovení tohoto zákona nebo prováděcího předpisu nebo podmínky, za nichž pověření bylo uděleno.

(5) Vlastník zemědělské půdy i podnikatel v zemědělství je povinen strpět úkony související s prováděním agrochemického zkoušení zemědělských půd.

(6) Pověřená osoba zajistí odborný odběr půdních vzorků způsobem stanoveným vyhláškou, provede chemický rozbor půdních vzorků a předá výsledky těchto rozborů ústavu v uspořádání a termínu stanoveném prováděcím předpisem.

(7) Vyhodnocení agrochemického zkoušení zemědělských půd provádí ústav a jeho výsledky předává ministerstvu a Ministerstvu životního prostředí. Na žádost vlastníka zemědělské půdy nebo podnikatele v zemědělství hospodářického na zemědělské půdě předává ústav výsledky týkající se jím obhospodařované půdy též tomuto vlastníku zemědělské půdy nebo podnikateli v zemědělství; předání výsledků podléhá správnímu poplatku podle zvláštního předpisu.⁶⁾

(8) Ministerstvo stanoví vyhláškou postupy pro odběr vzorků a pro provádění chemických rozborů zemědělských půd.

§ 11

Zjišťování půdních vlastností lesních pozemků

(1) Zjišťování půdních vlastností lesních pozemků¹⁴⁾ prováděné za účelem přípravy návrhů na ozdravná opatření a úpravu vodního režimu v lesích zahrnuje odběr vzorků, jejich chemické rozborů a vyhodnocování výsledků těchto rozborů.

(2) Územní rozsah zjišťování půdních vlastností lesních pozemků včetně hustoty odběrových ploch stanoví ministerstvo v oblastech

- a) kde byly na lesních porostech zjištěny příznaky poruch růstu, vývoje nebo zdravotního stavu lesů,
- b) zatížených znečištěným ovzduším,
- c) s porosty určenými pro produkci semene.

(3) Vlastník lesních pozemků, jejich nájemce nebo podnájemce je povinen strpět úkony související se zjišťováním půdních vlastností lesních pozemků.

(4) Odběrem vzorků pro účely zjišťování půdních vlastností pověří ministerstvo právnickou nebo fyzickou osobu. Žádost o vydání pověření obsahuje údaje uvedené v § 10 odst. 2 písm. a) až d). Chemické rozborů vzorků a vyhodnocování výsledků těchto chemických rozborů provádí ústav.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou postupy pro odběr vzorků a pro provádění chemických rozborů ke zjišťování půdních vlastností lesních pozemků.

¹³⁾ Zákon č. 71/1967 Sb.

¹⁴⁾ § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

§ 12

Odborný dozor

(1) Odborný dozor při přezkoušení hnojiv, při jejich uvádění do oběhu a při jejich používání vykonává ústav. Výkon odborného dozoru se řídí zvláštním předpisem,¹⁵⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Ústav dozírá, zda podmínky stanovené tímto zákonem a prováděcími předpisy dodržují

- a) výrobci,¹⁾ dovozci^{1),2)} a dodavatelé,¹⁾ kteří hnojiva uvádějí do oběhu,
- b) podnikatelé v zemědělství, kteří hnojiva a statková hnojiva skladují nebo používají.

(3) Zaměstnanci ústavu pověřeni výkonem odborného dozoru jsou oprávněni vstupovat po ohlášení do podniků, jejich organizačních složek a provozoven,¹⁶⁾ zařízení, prostor a na pozemky, kde se hnojiva produkuje, uvádějí do oběhu nebo používají; jsou oprávněni vyžadovat od výrobců,¹⁾ dovozců^{1),2)} a dodavatelů,¹⁾ kteří je uvádějí do oběhu, a od podnikatelů v zemědělství, kteří hnojiva a statková hnojiva skladují a používají, potřebné doklady, informace a nezbytnou součinnost k nerušenému a rychlému výkonu dozoru, jakož i k odběru kontrolních vzorků.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí pro pomocné látky obdobně.

§ 13

Zvláštní opatření

(1) Ústav uloží výrobcům,¹⁾ dovozcům,^{1),2)} dodavatelům¹⁾ a podnikatelům v zemědělství, kteří hnojiva produkuje, uvádějí do oběhu nebo používají, zvláštní opatření, zejména je oprávněn

- a) zakázat použití hnojiva nebo statkového hnojiva, které závažným způsobem nevyhovuje podmínkám stanoveným tímto zákonem,
- b) nařídit odstranění zjištěných závad při skladování hnojiva nebo statkového hnojiva.

(2) Ústav současně stanoví lhůtu k odstranění závad nebo dobu trvání zvláštních opatření.

(3) Zvláštní opatření lze uložit i vedle pokut ukládaných podle § 14.

§ 14

Pokuty

(1) Pokutu až do výše 50 000 Kč uloží ústav vlastníku zemědělské půdy nebo podnikateli v zemědělství, který nestrpí odběry půdních vzorků pro agrochemické zkoušení půd podle § 10 odst. 5, a též vlastníku lesních pozemků, jejich nájemci nebo podnájemci, který nestrpí úkony související se zjišťováním půdních vlastností lesních pozemků podle § 11 odst. 3.

(2) Pokutu až do výše 50 000 Kč uloží ústav podnikateli v zemědělství nebo vlastníku lesních pozemků, který nevede soustavně a řádně evidenci o použitých hnojivech a pomocných látkách podle § 9 odst. 4 a 5.

(3) Pokutu až do výše 100 000 Kč uloží ústav podnikateli v zemědělství, který poruší ustanovení o skladování podle § 8 a o používání hnojiv, statkových hnojiv a pomocných látek podle § 9 odst. 1 a 2.

(4) Pokutu až do výše 500 000 Kč uloží ústav

- a) výrobci,¹⁾ dovozci^{1),2)} nebo dodavatelé,¹⁾ který nedodržuje podmínky označování a balení hnojiva nebo další povinnosti stanovené v § 7,
- b) výrobci,¹⁾ dovozci,^{1),2)} dodavatelé¹⁾ nebo podnikateli v zemědělství, který

1. nesplní zvláštní opatření uložené ústavem k odstranění zjištěných nedostatků ve lhůtě k tomu určené podle § 13,
2. se dopustí opětovně porušení povinností uvedených v odstavcích 1 až 3.

(5) Pokutu až do výše 5 000 000 Kč uloží ústav výrobcům,¹⁾ dovozcům^{1),2)} nebo dodavatelům,¹⁾ který do oběhu uvedl hnojivo nebo pomocnou látku, které nebyly registrovány, jak stanoví § 3 odst. 1 písm. a) a § 3 odst. 3.

(6) Za opětovné se považuje takové porušení povinnosti podle odstavců 1 až 4, jehož se dopustila osoba uvedená v těchto odstavcích v době do jednoho roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým mu byla uložena pokuta za předchozí porušení povinnosti podle tohoto zákona.

(7) Při stanovení výše pokuty se přihlédne k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy ústav zjistil porušení povinnosti, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

¹⁵⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění zákona č. 166/1993 Sb.

¹⁶⁾ § 7 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb.

§ 17 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(8) Pokuty ukládá a vybírá ústav. Výnos pokut je příjmem státního rozpočtu České republiky. Pokuty vymáhá územní finanční orgán¹⁷⁾ podle zvláštních předpisů.¹⁸⁾

§ 15

Vztah ke správnímu řádu

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na rozhodování podle tohoto zákona správní řád.¹³⁾

(2) O odvolání proti rozhodnutí ústavu rozhoduje ministerstvo.

(3) Odvolání proti rozhodnutí ústavu při výkonu odborného dozoru podle § 5 odst. 4 a podle § 13 nemá odkladný účinek.

§ 16

Zmocnění

Ministerstvo stanoví vyhláškou k provedení § 3 odst. 5, § 4 odst. 10, § 7 odst. 8, § 8 odst. 4, § 9 odst. 6, § 10 odst. 1 a 8 a § 11 odst. 5

- a) rizikové prvky a rizikové látky, jejich limitní hodnoty pro jednotlivé skupiny hnojiv, statková hnojiva a pomocné látky, jakož i přípustné odchylky,
- b) typy hnojiv, závazné postupy pro odběr vzorků hnojiv, pomocných látek a statkových hnojiv a pro provádění chemických rozborů, biologických zkoušek a testů, jakož i podrobnosti označování a balení hnojiv a pomocných látek,
- c) podrobnosti skladování hnojiv a statkových hnojiv a způsobu používání hnojiv, statkových hnojiv a pomocných látek na zemědělské půdě a lesních pozemcích a způsobu vedení evidence o jejich použití,
- d) rizikové prvky a rizikové látky sledované ústavem

při agrochemickém zkoušení zemědělských půd, rozsah a způsob jejich sledování, postupy pro odběr vzorků a pro provádění chemických rozborů zemědělských půd,

- e) postupy pro odběr vzorků a provádění chemických rozborů ke zjišťování půdních vlastností lesních pozemků.

§ 17

Přechodná ustanovení

(1) Hnojiva a pomocné látky schválené podle dosavadních předpisů lze uvádět do oběhu nejdéle do 2 let od nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Agrochemické zkoušení zemědělských půd se do 31. prosince 1998 provádí podle dosavadních předpisů.¹⁹⁾

(3) Na hnojiva, statková hnojiva a pomocné látky, agrochemické zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků se nevztahuje zvláštní zákon upravující technické požadavky na výrobky.²⁰⁾

§ 18

Zrušovací ustanovení

Zákon č. 61/1964 Sb., o rozvoji rostlinné výroby, ve znění zákona č. 146/1971 Sb., zákona č. 132/1989 Sb., zákona č. 115/1995 Sb., zákona č. 91/1996 Sb., zákona č. 93/1996 Sb., zákona č. 97/1996 Sb. a zákona č. 147/1996 Sb., se zrušuje.

§ 19

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 1998.

Zeman v. r.

Havel v. r.

Tošovský v. r.

¹⁷⁾ Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ Vyhláška č. 119/1981 Sb., o agrochemickém zkoušení půd.

²⁰⁾ Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů.